

OBSAH :

EURO :

Diskusia o eure – pohľad zo Slovinska
Matej Steinbacher

EURÓPSKA ÚNIA :

Ako vybabrať s pani Slimákovou
alebo Podvod z Lisabonu Ondrej Dostál

ÚZEMNÁ SAMOSPRÁVA :

Samosprávni anjeli
Dušan Sloboda

GLOSA :

EuroSZM
Zuzana Humajová

DISKUSIA O EURE – POHĽAD ZO SLOVINSKA

Matej Steinbacher

Hovoriť o eure znamená hovoriť aj o tom, ktorá centrálna inštitúcia by mala vykonávať menovú politiku. Teda o tom, ktorý ústredný orgán by mal určovať úrokové sadzby, vydávať obeživo a pod. A bez ohľadu na to, kto vykonáva menovú politiku, platí, že je riadená z jedného centra. Je všeobecne uznávané, že jedinou úlohou centrálny banky by malo byť udržiavanie cenovej stability, prinajmenšom odvtedy, ako Milton Friedman vymedzil, že menová politika musí strážiť inflačné očakávania. Inak povedané, centrálna banka musí vykonávať reštriktívnu menovú politiku, keďže viac peňazí v ekonomike iba generuje infláciu.

Hoci už uplynulo viac než tridsať rokov odvtedy, čo Milton Friedman za výrok „na peniazoch záleží“ dostal Nobelovu cenu, zdá sa, že nie všetci centrálni bankári si uvedomujú hlavnú Friedmanovu tézu o tom, že emitovanie peňazí vytvára infláciu. To mal na mysli i profesor Vukotič z Čiernej Hory, keď povedal: „*Topčider je odtiaľto príliš blízko.*“ Každý, kto žil v Juhoslávii, vie, že Topčider je tlačiareň cenín sídliaca v Srbsku. Je zároveň synonymom nadmerného prísunu peňazí, ktorý v minulosti vyvolával veľmi vysokú infláciu. Vysoká inflácia devalvovala vnímanie cien ľuďmi, ničila význam úspor a sťažovala podnikateľské zámery.

Ľudia zareagovali tak, že začali využívať a vnímať ako neoficiálne zákonné platidlo nemeckú marku. A niektoré krajiny, ako Čierna Hora, dokonca oficiálne prijali najskôr nemeckú marku a následne euro ako zákonné platidlo. Preto bola predstava o výmenných kurzoch tak hlboko zakorenená v mnohých krajinách strednej a východnej Európy a možno ju sledovať od začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia. Národná mena bola teda fixovaná k zahraničnej mene s nízkou infláciou (napr. k nemeckej marke) v rámci režimu menového výboru. V súčasnosti sa tak deje s eurom.

Veľmi prekvapujúce je, že väčšina občanov krajín strednej a východnej Európy, ktorí majú príležitosť pripojiť sa k euru, pociťuje sympatie k euru z dôvodov prestíže, avšak prakticky žiadna diskusia nie je venovaná možným rizikám tohto kroku. Väčšina ľudí je za myšlienku prijatia eura z praktických dôvodov, ako je zbavenie sa nutnosti meniť peniaze v súvislosti s cestovaním do zahraničia, a zdá sa, že v tejto eufórii sotvako myslí na inú možnosť, ako euro prijať. Ale prijatie akejkoľvek meny za zákonné platidlo znamená omnoho viac!

Je veľmi pravdepodobné, že menová politika vhodná pre jednu krajinu sa ukáže ako škodlivá pre inú a naopak.

Je všeobecne známe, že nie všetky krajiny EÚ sa v čase zrodu eura pripojili k spoločnej mene, keďže niektoré z nich – menovite Dánsko, Veľká Británia a Švédsko – si naďalej zachovali vlastné meny. Predovšetkým, spoločná menová oblasť a centralizácia rozhodovania spôsobuje, že jedna menová politika pre všetky krajiny eurozóny je riadená z Frankfurtu, sídla Európskej centrálnej banky. Jej správy o úrokových mierach a kapitálových tokoch sa stali najžiadanejšími informáciami pre väčšinu investorov. Je však veľmi pravdepodobné, že menová politika vhodná pre jednu krajinu sa ukáže ako škodlivá pre inú a naopak.

A čo je možné povedať o Slovinsku, ktoré sa do spoločnosti krajín eurozóny pridalo 1. januára 2007? Zapojenie sa krajiny

do mechanizmu výmenných kurzov ERM II – tzv. „čakárne“ na euro – v roku 2004 prispelo v tej dobe k výraznému poklesu inflácie. Počas tohto procesu Slovinsko odbúrало aj všetky monetárne reštrikcie, najmä reguláciu kapitálu, ktorá bránila jeho väčšiemu prilevu zo zahraničia. Firmy a banky zintenzívnili požičiavanie si na medzinárodných finančných trhoch, ktoré ponúkali pôžičky za výhodnejších podmienok, než miestni aktéri. To všetko prispelo k zlepšeniu prostredia najmä pre podnikanie, ale i pre bežných ľudí. Avšak, mnohí zistili, že žiadnu významnú zmenu v súvislosti s eurom nepociťujú, okrem platenia eurom, samozrejme. Žiadne vyššie mzdy či príjmy, ako sa viacerí nádejali.

Nie názov meny, ale produktivita je tým, čo ovplyvňuje úroveň miezd a príjmov. Viaceré krajiny – spomeňme Island, Lichtenštajnsko alebo Švajčiarsko – no nielen tie, dokázali, že na to, aby boli úspešné, nie je nutné pripojiť sa k EÚ, o eurozónu ani nevraviac. To, čo by malo platiť pre menovú politiku naďalej, je držať sa starého dobrého Friedmanovho odporúčania a udržiavať cenovú stabilitu.

Autor je prezidentom Free Society Institute, Slovinsko. Preložil Svetozár Gavora.

KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNKA
M. R. ŠTEFANIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE

AKO VYBABRAŤ S PANI SLIMÁKOVOU ALEBO PODVOD Z LISABONU Ondrej Dostál

Oficiálny názov *Lisabonskej zmluvy* znie *Zmluva, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva. Výstižnejšie by však bolo o tomto dokumente hovoriť ako o Podvode z Lisabonu.*

Predstavte si, že v modrom päťposchodovom dome býva 25 rodín. Jedného dňa príde na schôdzi vlastníkov jeden z nich, pán Slimák, s plánom *Generálnej rekonštrukcie* domu. Plán je to naozaj grandiózny. Po jeho realizácii by mal mať dom 7 poschodí. Načerveno by mal byť natretý už nielen zvnútra, ako doteraz, ale aj zvonku. Miesto síce ešte plne funkčného, ale už nemoderného 5-ročného výťahu, by mal mať najmodernejší rýchlovýťah. A miesto spoločnej miestnosti na prízemí, kde sa odkladajú bicykle a kočíky, bude mať dom vrátnicu s vrátnikom. Čosi to síce bude stáť, ale veď prečo nie? Chlapi sa plánom nadchnú a rovno si ho na domovej schôdzi aj odhlasujú.

Keďže však má ísť o *Generálnu rekonštrukciu*, potrebujú k tomu zväčša aj súhlas svojich manželiek. Pán Engliš sa síce trochu bojí, či mu to u ženy prejde, lebo nemá veľmí rada červenú, ale ostatní prekypujú optimizmom. Nakoniec je všetko inak. Niektorí chlapi síce presvedčia svoje manželky, niektorí ďalší rozhodnú sami z pozície hlavy rodiny, ale pani Slimáková odbije muža so slovami, nech si to „modré svinstvo“ vyhodí z hlavy, pretože na novom rýchlovýťahu majú byť modré tlačidlá a ona modrú priam neznaša. Navyše to podľa nej povedie k tomu, že sa po dome budú premávať všelijakí poľskí inštalatéri. Pani Tulipánová tiež nesúhlasí. Páni Nemeč a Svätopluk sa najprv tvária suverénne, že oni nie sú pod papučou a svojich polovičiek sa nemusia na nič pýtať, ale len do okamihu, kým k nim prídu na navštevku ich svokry z Karlsruhe a Košíc. Pán Engliš a niekoľkí ďalší sa pre istotu manželiek ani nič nespýtajú, lebo tušia, ako by to dopadlo.

Chlapi sú zúfalí, je jasné, že z *Generálnej rekonštrukcie* nič nebude. A tak sa dohodnú, že si dajú dvojmesačné obdobie reflexie. Dlho nemôžu nič „vyreflektovať“, ale tesne pred záverečnou pri poháriku modrého portugalu príde ktorýsi z nich so spásnou myšlienkou. Nebude žiadna *Generálna rekonštrukcia*, v dome sa urobí iba *drobné technické úpravy a opravy*. Konkrétne sa pristavajú ešte dve podlažia a vonkajšia fasáda sa natrú načerveno. Výťahová šachta sa modernizuje a kočíkareň prebudujú. A s takýmito technickými detailmi predsa manželky zaťažovať netreba, aj tak by tomu nerozumeli. Páni plán *drobných technických úprav a opráv* rovno schvália a sľubia si, že ženy tento raz do toho nebude ťahať nik z nich. Dom po *drobných technických úpravách a opravách* bude síce nápadne pripomínať ten z projektu *Generálnej rekonštrukcie*, ale evidentne nejde o identické zámery. Veď napríklad počas stavebných prác nebude na lešení napísané *Generálna rekonštrukcia*, ale len *Drobné stavebné úpravy*

a opravy. A ani vo vstupnej hale nebude umiestnená pamätná tabuľa s informáciou o *Generálnej rekonštrukcii*, ako sa o tom pôvodne uvažovalo. Ide teda zjavne o dva odlišné projekty. A je po probléme.

Nejako takto lídri EÚ a jej členských krajín plánujú vybabrať s vlastnými občanmi. Medzi *Lisabonskou zmluvou* a *euroústavou* je totiž asi taký rozdiel ako medzi *drobnými technickými úpravami a opravami* a *Generálnou rekonštrukciou* z vyššie opísaného domu.

Takmer všetky výhrady, ktoré možno vysloviť voči *euroústave*, možno mať aj voči *Lisabonskej zmluve*. *Euroústava* by viedla k ďalšej centralizácii EÚ, prenášala by do Bruselu ďalšie kompetencie, rozširovala by okruh otázok, o ktorých by sa v EÚ nerozhodovalo konsenzom, ale hlasovaním, zmenila by systém hlasovania v prospech väčších štátov, posilňovala by prostredníctvom Charty základných práv socialistické tendencie v EÚ, priznávala by EÚ právnu subjektivitu a posúvala by ju smerom k superštátu. V čom sa *Lisabonská zmluva* líši od *euroústavy*? V spomínaných zásadných

O ústavnosti procesu ratifikácie Lisabonskej zmluvy by mal rozhodnúť Ústavný súd.

bodoch len v tom, že systém hlasovania sa nemá zmeniť okamžite, ale až po nejakom čase, práva záväznosť Charty nemá byť zabezpečená jej začlenením do *euroústavy*, ale konštatovaním *Lisabonskej zmluvy*, že Charta má „rovnakú právnu silu ako zmluvy“ a právnu subjektivitu nepriznáva EÚ článok I-7 *euroústavy*, ale nové znenie čl. 47 Zmluvy o EÚ. Naozaj „podstatné“ rozdiely.

Relevantné rozdiely medzi oboma dokumentmi zvyknú byť spomínané len v rovine formálnej (*euroústava* doterajšie zmluvy o EÚ a ES nahrádzala, *Lisabonská zmluva* ich iba mení a dopĺňa) a symbolickej (*Lisabonská zmluva* na rozdiel od *euroústavy* nezakotvuje symboly EÚ a neoperuje s termínom *ústava*). Aj keď treba dodať, že aj *euroústava* bola zmluvou – Zmluvou o Ústave pre Európu. Ani to však nie sú zásadné rozdiely. EÚ v podmienkach platnosti *Lisabonskej zmluvy* bude totiž takmer na nerozoznanie od toho, ako by EÚ vyzerala, keby všetky členské krajiny ratifikovali *euroústavu*. A obsah a reálne právne dôsledky akéhokoľvek právneho dokumentu sú predsa oveľa dôležitejšie ako to, či sa nazýva tak alebo onak. Symboly síce zatiaľ nebudú mať právne záväzné zakotvenie, ale *de facto* sa už aj tak používajú a 16 členských krajín sa ešte v decembri ponáhľalo podpísať deklaráciu o svojom pozitívnom vzťahu k sym-

bolom EÚ. Takže ani s tými formálnymi a symbolickým rozdielmi to nie je až také dramatické.

Euroústava vznikla tak, že súčasné zmluvy o EÚ a ES sa dali dokopy, niečo sa doplnilo, niečo vynechalo, niečo zmenilo a nazvalo sa to *euroústavou*. *Lisabonská zmluva* vznikla tak, že návrh *euroústavy* sa premietol do zmien zmlúv o EÚ a ES. Tvrdiť, že ide o tak rozdielne dokumenty, že je namieste pri ich ratifikácii postupovať odlišným spôsobom, je očividným podvodom. Podvodom vyplývajúcim z obavy, žeby *Lisabonská zmluva* mohla v referendách dopadnúť rovnako ako *euroústava*.

Ako sa s týmto podvodom vysporiadajú občania krajín, v ktorých sa uskutočnilo referendum o *euroústave*, prípadne sa v nich referendum konať malo, je na nich. Nás však musí zaujímať, ako to bude na Slovensku. U Svätoplukovcov to totiž nestojí iba na tom, že je slušné takú vec s manželkou prekonzultovať. Svätoplukovci majú v predmanželskej zmluve explicitne napísané, že v otázke zásadných stavebných úprav domu môže pán Svätopluk dávať za rodinu stanovisko iba so súhlasom pani Svätoplukovej.

Pripomeňme, že Slovensko je jednou z krajín, v ktorých ratifikačný proces *euroústavy* nebol ukončený. Parlament síce vyslovil súhlas s ratifikáciou, ale prezidentovi v ratifikácii zabránilo rozhodnutie Ústavného súdu, ktorý prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť skupiny občanov v tejto veci a odložil vykonateľnosť predmetného uznesenia NR SR. A takmer všetky argumenty, pre ktoré bol dôvod si myslieť, že *euroústava* by na Slovensku nemala byť schvaľovaná iba v parlamente, ale aj referendom, platia aj pre *Lisabonskú zmluvu*. Argumentácia ústavnej sťažnosti bola totiž založená na tom, že v podmienkach platnosti *euroústavy* by EÚ mala charakter štátneho zväzku a o vstupe SR do štátneho zväzku sa podľa Ústavy SR môže rozhodnúť iba ústavným zákonom, ktorý sa potvrdí referendom. Keďže je však z hľadiska právnych dôsledkov *Lisabonská zmluva* takmer identická ako *euroústava*, platí o nej to isté. Inak povedané – ak bola ratifikácia *euroústavy* bez referenda v rozpore s Ústavou SR, takmer určite by protiústavnou bola aj bezreferendová ratifikácia *Lisabonskej zmluvy*.

O tejto otázke nerozhoduje názor skupiny občanov, ale ani názor vlády, prezidenta, či väčšiny parlamentu. Záväznú odpoveď môže dať iba Ústavný súd. Od parlamentu by bolo preto korektné, aby s ratifikáciou *Lisabonskej zmluvy* počkal, kým Ústavný súd nerozhodne, či bola v poriadku ratifikácia *euroústavy*. Zatiaľ to však vyzerať, že sa kamsi neuveriteľne ponáhľa. Niekdedy však naozaj platí, že „pomaly ďalej zájdeš“.

Autor je riaditeľ KI a koordinátor Iniciatívy proti *európskej ústave*.

SAMOSPRÁVNI ANJELI

Dušan Sloboda

Rastúce miestne dane. Často neodôvodnene vysoké odmeny. Sklony k megalománii. Podivné predaje a prenájmy majetku. A najmä chýbajúca kontrola a záujem občanov. I taká je odvrátená stránka našej samosprávy.

Dosiaľ poslednou zásadnou zmenou vo fungovaní územnej samosprávy u nás bolo zrealizovanie fiškálnej decentralizácie, ktorá je v platnosti počnúc rokom 2005. Ekonomickou podstatou tohto procesu bolo posilnenie daňových príjmov obcí a miest v porovnaní s poskytovanými dotáciami samospráve od štátu. Namiesto každoročného handlovania počas schvaľovania štátneho rozpočtu v parlamente tak majú obce a mestá jasný mechanizmus, na základe ktorého sa medzi ne prerozdeľuje výnos z tzv. podielovej dane, ktorá tvorí hlavnú zložku ich príjmov. Tento výnos má rastúci trend, keďže je naplňaný daňou z príjmu fyzických osôb, ktorej výber sa i vďaka realizovaným reformám (nielen tej daňovej) a súvisiacemu hospodárskemu rastu z roka na rok zvyšuje.

Nemiestne dane

Napriek spomínanému rastu príjmov dochádza v obciach a mestách i k ďalšiemu rastu sadzieb miestnych daní. Samosprávy sa môžu slobodne rozhodnúť, či a ktoré dane vyrubovať vôbec budú, a v akých sadzbách. Málokedy sa však stretnete s tým, že by samospráva „triezvo“ posúdila, či výnos z tejto dane (napr. daň z ubytovania mimo centier turizmu) nie je sám o sebe natoľko mizivý, že samotná administrácia výberu dane nestojí za to, aby súvisiacou byrokraciou otravovala seba a daňovníkov. Výnos miestnych daní tvorí menej než 15% celkových príjmov samosprávy, pričom najvýnosnejšou je daň z nehnuteľností (pozemkov, stavieb, bytov a nebytových priestorov) podieľajúca sa na celkových príjmoch samosprávy v priemere 8%-ami.

Práve pri dani z nehnuteľností možno pozorovať všeobecný trend rastu sadzieb krížom krážom po celej krajine. Inak sa nezachovali ani prešovskí miestni poslanci. V tamojšom zastupiteľstve majú pritom prevahu strany súčasnej vládnej koalície HZDS, SNS, Smer so SF a nezávislými. Zrejme v duchu plnenia sociálneho programu našej nacionalisticko-socialistickej vlády sa jej nominanti v Prešove rozhodli zdierať občanov daňou z bytov dokonca až v takej výške, akú platia občania niektorých mestských častí Bratislavy. Rozdiely treba predsa stierať, v rovnostárskej spoločnosti každému rovnako.

Ďalšou z miestnych daní je daň za psa. Ako tak odôvodnená sa môže zdať v prípadoch psíčkarov na sídliskách, kde by sa však očakávalo, že samospráva za jej výber ponúkne daňovníkom priestory pre výbeh psov či systém zberných košov a vrecúšok na psie exkrementy. Takéto riešenia však nie sú pravidlom. Je otázne, za čo vlastne majitelia psov teda platia. Prípadne, ako je odôvod-

niteľné zdaňovanie psov, ktorí neopúšťajú dvory rodinných domov. Prečo potom teda nezdaňovať i mačky? Úplne komicky vyznieva Petržalka, kde bola doteraz daň odstupňovaná podľa rasy, a od roku 2008 výšku dane určí veľkosť psa (majitelia psa s výškou nad 43 cm zaplatia dvojnásobok).

Osobitnou kapitolou sú poplatky za komunálny odpad, ktoré rastú taktiež, a budú i naďalej, keďže európska legislatíva tlačí samosprávy do zvyšovania podielu separácie odpadu, čo znamená ďalší nárast výdavkov na zber a spracovanie v odpadovom hospodárstve.

Euro príčinou?

Zavádzaním Fico, ktorý (nielen) v súvislosti so zavádzaním eura bojuje najmä so súkromným sektorom, pokiaľ ide o „neodôvodnené zvyšovanie cien“, by mal pri zvyšovaní miestnych daní zbystriť pozornosť. Primátor Banskej Bystrice Ivan Saktor, ktorý na post kandidoval i s podporou Smeru, sa na margo terajšieho zvyšovania daní vyjadril, že jedným z dôvodov bolo i to, že „z memoranda, ktoré Slovensko podpíše pri vstupe do eurozóny, vyplýva, že v rokoch 2009 a 2010 nebudeme môcť hýbať s poplatkami a daňami“. Úmyselné zneužitie prechodu z koruny na euro by však podľa ďalšieho Ficovho úletu vraj mohlo byť „až trestným činom“. Pozor na to, pán primátor.

Štedré odmeny

S rastúcimi miestnymi daňami, ktoré samospráva ťahá z vreciek občanov, rastú i odmeny, ktoré si primátori, starostovia a komunálni poslanci prisudzujú do vlastných peňaženiek. Základné platy starostov a primátorov stanovuje zákon na základe koeficientov podľa počtu obyvateľov obce či mesta (čím vyšší počet obyvateľov, tým vyšší plat). Okrem toho, miestni poslanci môžu starostom a primátorom odklepnúť i odmeny „s prihliadnutím na náročnosť a kvalitu výkonu funkcie až do 50% súčtu platov za obdobie, za ktoré sa odmena poskytuje“.

V zmysle dikcie zákona sa tak z koncoročných odmien za rok 2007 mohli tešiť viacerí činovníci v samospráve. Lídrom rebríčka je zrejme primátor ani nie 20-tisícového Púchova Marián Michalec (NEKA), ktorého tamojší poslanci obdarili odmenou vo výške 540 000 korún. Zavidieť mu môžu i najvyšší ústavní činitelia. Nezaostávajú ani primátori z tzv. menej rozvinutých regiónov, spomeňme lučeneckého Milana Marka (SNS, SDKÚ, KDĽ) či spíšskonovoveského Jána Volného (HZDS, SNS, Smer) s odmenami 360 000 korún. Nuž, vyzerala to tak, že „vyrovňavanie regionálnych rozdielov“ sa už začalo, aspoň v rovine odmien sa to tak javí.

Osobitnou kategóriou, pokiaľ ide o odmeňovanie, sú miestni poslanci. Hoci sa vo verejnej správe uplatňuje viacero odmeňovacích predpisov, na komunálnych poslancov žiadny z nich nepamätá. Vyše 21 000 poslancov v samospráve si odmeny udeľujú sami sebe podľa pravidiel, aké si určia.

Je otázne, či by sa platy a odmeny v samospráve mali odvíjať od počtu obyvateľov obce, alebo skôr od výšky rozpočtu či aktív obce. V dnešnom právnom rámci je možné len apelovať na poslancov, aby odmeny seba i starostom či primátorom udeľovali na základe objektívnych kritérií, ako napríklad dosiahnuté výsledky hospodárenia. Závisí to však i od občanov, ktorých významná časť síce samospráve vystavuje účet každé štyri roky vo voľbách, no záujem o sledovanie diania v komunálnej sfére počas volebného obdobia je nízky.

Kristus nad Prešovom

Symbolických 33 metrov. Taká by mala byť výška sochy Krista ako novej dominanty Prešova, aspoň v najnovšej zo svojich vízií tak tvrdí primátor Pavel Hagyar (NEKA). Za prvý rok od prekvapivého a drvivého víťazstva vo voľbách, v ktorých porazil i dvoch svojich mdlých predchodcov na tomto poste, stihol primátor dostať tretie najväčšie mesto krajiny do povedomia nielen Prešovčanov viacerými aktivitami a zámermi. A tiež príslubmi podpory mesta z vládnych programov, keďže bratislavský právnik vládnuci i s podporou HZDS, SNS a Smeru v zas tupiteľstve, má dvere do kancelárií ministrov otvorené...

Ak Kristus nad Prešovom bude, vraj sa tak nestane s príspevom mestskej pokladnice. Skúsenosti z realizácie megalomanských zámerov Rudolfa Schustera v susedných Košiciach v 90. rokoch, kde sa ryha zo sekery, ktorú tam neskorší prezident zaťal, dosiaľ nezacelila, i tak nabádajú na opatrnosť, aby cena za rozvoj metropoly Šariša nenabrala podobné kontúry.

Šafárenie s majetkom

Predaje či prenájmy majetku samosprávy bez verejných súťaží a podozrenia z klientelizmu taktiež nie sú ojedinelé. V Rimavskej Sobote nedávno poslanci schválili (tajným hlasovaním) prenájom mestských lesov spoločnosti, ktorá vznikla len vo februári 2007, navyše neponúkla najvyšší ročný nájom, aj keď to podľa vyhlásenej súťaže malo byť hlavné kritérium. Išlo o najlepšie možné riešenie pre mesto a jeho daňovníkov? Je otázne, aký bol motív záujmu takto rozhodnúť, a či i v tomto prípade išlo o toľko omieľaný „verejný záujem“. Je chyba legislatívy, že takéto svojvoľné „rozhodovanie“ poslancov vôbec umožňuje.

Anjeli

„Dovolíme si vám odovzdať drevenú plastiku anjela, aby bol pri Vás a pripomínal vám mestá a obce,“ povedal pri novoročnom stretnutí prezidentovi Ivanovi Gašparovičovi predseda ZMOS Michal Sýkora. Patrí sa na záver dodať, že táto symbolika isto v prípade mnohých starostov a primátorov takmer troch tisícok samosprávnych celkov platí, no vo všeobecní sa nedá.

EUROSZM

Zuzana Humajová

Ministerstvo školstva vypracovalo v novembri nový návrh zákona – Zákon o podpore a rozvoji práce s mládežou. Začiatkom decembra ho predložilo na medzirezortné pripomienkové konanie.

V dôvodovej správe k návrhu zákona sa uvádza, že ide o „právne vymedzenie súčasného stavu práce s deťmi a mládežou, ktorý je z veľkej miery postavený na dobrovoľnosti a sympatiách,“ teda stavu, kedy deti, mládež a dospelí pracujú spoločne, dobrovoľne a bez formálnej direktívy na dobrej veci. Oproti časom, kedy sa podobné aktivity organizovali výlučne cez pionierske bunky, či štruktúry SZM (Socialistický zväz mládeže), je to príjemná zmena. A to, že sa rozvíjala opačným smerom, ako sme v tomto štáte zvyknutí, teda „zdola – nahor,“ je potešujúce dvojnásobne. Nie však pre eurobyrokrata. Ten všetko, čo nemá pod palcom, spochybňuje – kto to kedy videl, vykonávať takéto aktivity bez akčného plánu! To predsa nemôže dobre fungovať! Aby bolo jasno, teraz nemám na muške iba bruselské glotové rukávy, už aj na Slovensku nám dorastá zdatná euroúradnícka generácia. Najmä v rezorte školstva. V očakávaní obrovského eurofondového balíka „systematizuje“ všetko, čo sa len dá, teda aj dobrovoľnú prácu s mládežou.

Jedným z cieľov návrhu zákona je definovať a zjednotiť základné pojmy používané v práci s mládežou. Zákon definuje, kto je mládežník, mládež, mladý vedúci, mládežnícky vedúci. V ďalších paragrafoch vymedzuje podmienky, za akých sa môžu, musia či nesmú isté aktivity vykonávať. Špecializovanú činnosť v oblasti práce s mládežou bude môcť vykonávať iba líder – profesionál.

Na výkon tejto funkcie bude samozrejme potrebovať doklad o odbornej spôsobilosti, ktorý bude môcť získať iba po absolvovaní špeciálneho vzdelávania v špeciálnom zariadení. Pochopiteľne, že na akreditáciu takýchto zariadení bude treba vytvoriť špeciálnu Akreditačnú komisiu. Tá bude posudzovať spôsobilosť celého zariadenia, teda nie iba ponúkaného vzdelávacieho programu, čo automaticky obmedzí možnosti mimovládnych organizácií, ktoré už dnes ponúkajú rôznym cieľovým skupinám zaujímavé vzdelávacie programy aj bez rezortného dozoru. A čo bude predmetom rezortného skúmania spôsobilosti vzdelávacieho zariadenia? To bude musieť ministerstvu školstva predložiť nielen obsah a rozsah teoretickej a praktickej časti svojho vzdelávacieho programu, ale aj spôsob a rozsah záverečných skúšok na vykonávanie špecializovaných činností.

Najzaujímavejšími paragrafmi sú však bezpochyby tie, v ktorých sa rieši financovanie práce s mládežou. Zdroje financovania sa rozšíria o dotácie zo štátneho rozpočtu, prostriedky z rozpočtov obcí a VÚC, a eurofondy. Tak a je to. Hlad po finančnom zabezpečení je silný a vidina plných vreciek europeňazí lákavá. Ten, kto bude rozdeľovať nielen štátne dotácie ale najmä eurofondy, je ministerstvo školstva. A tak tí mládežníci a dobrovoľníci, ktorí za tento zákon dlho lobovali, celkom dobrovoľne kladú hlavu na rezortný klát – a obetujú svoju nezávislosť v mene nového EuroSZM.

Autorka je analytička KI.

UDIALO SA:

1) Dňa 4. decembra 2007 prezentoval analytik KI *Ivan Kuhn* výsledky prieskumu verejnej mienky, ktorý mapoval názory slovenských občanov na zahraničnú politiku SR s ohľadom na ľudské práva a občianske slobody. Viac na webstránke KI v sekcii KI KOMENTUJE.

2) Dňa 4. decembra 2007 poskytol ekonóm KI *Peter Gonda* pre TASR stanovisko k štátnemu rozpočtu na rok 2008. Viac na webstránke KI v sekcii KI KOMENTUJE.

3) Dňa 5. decembra 2007 OZAKO a Eur-Activ.sk organizovali v Bratislave diskusiu na tému *Environmentálna politika: regulácie či prísľuby?*, ktorej hosťami boli analytik KI *Radovan Kazda* a *Martin Hojsík* z Greenpeace.

4) Dňa 9. decembra 2007 sme vyzvali koalíčných poslancov NR SR, aby hlasovali proti vládnemu návrhu zákona o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb a diaľnic. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

5) Dňa 10. decembra 2007 KI organizoval stretnutie *Ľudské práva tu a teraz*, ktoré sa pri príležitosti Dňa ľudských práv konalo v Bratislave. Viac na webstránke KI v sekcii KONFERENCIE.

6) Dňa 11. decembra 2007 bola prezentovaná publikácia KI, INESS a Nadácie F. A. Hayeka s názvom *Úspory a zdroje verejných financií*. Viac na webstránke KI v sekcii ŠTÚDIE.

7) Dňa 13. decembra 2007 prednášal ekonóm KI *Peter Gonda* v Nitre na tému *Čo prinesie euro pre Slovensko*.

8) Dňa 17. decembra 2007 organizoval KI v Bratislave ďalšiu z cyklu prednášok CEQLS – hosťom bol *Ľuboš Pástor*, profesor University of Chicago (USA), ktorý prednášal na tému *Chicagská ekonomická škola a jej význam pre súčasnosť*. Viac na webstránke KI v sekcii KONFERENCIE.

9) Dňa 19. decembra 2007 KI vyhlásil druhý ročník súťaže *Študentská esej*, tentoraz na tému *Globálne otepľovanie – pravda a spoločenské mýty*. Viac na webstránke KI v sekcii ŠTUDENTSKÁ ESEJ.

10) Dňa 20. decembra 2007 KI podporil *hromadnú pripomienku k návrhu zákona o spolkoch, ktorým by sa obmedzilo právo slobodne sa združovať*. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

11) Dňa 22. decembra 2007 poskytol riaditeľ KI a koordinátor Iniciatívy proti európskej ústave *Ondrej Dostál* pre TASR stanovisko, v ktorom konštatoval, že ak poslanci NR SR ratifikujú Lisabonskú zmluvu, obráti sa na Ústavný súd SR, keďže zmluva by mala byť predmetom referenda. Viac na webstránke KI v sekcii KI KOMENTUJE.

12) V decembri 2007 sa z okruhu ľudí KI v médiách nielen k aktuálnym témam vyjadrovali: *Peter Zajac*, *Zuzana Humajová*, *Radovan Kazda* a *Ivan Kuhn*. Viac nájdete na www.konzervativizmus.sk v sekcii ČLÁNKY, KI KOMENTUJE, AUDIO/VIDEO KI a BLOGY.

PODPORTE NÁS

2% ASIGNÁCIA:

Vážení priatelia, dovolte nám, aby sme Vás oslovili s prosbou o venovanie Vašich 2% z dane z príjmu. V predchádzajúcich rokoch KI i vďaka Vašej podpore mohol realizovať viaceré aktivity.

I naďalej by sme radi pokračovali v množstve tradičných a overených aktivít, ktoré už poznáte, ako sú: organizovanie konzervatívnych klubov a konferencií, vydávanie Konzervatívnych listov, udeľovanie Ceny Dominika Tatarku, publikovanie štúdií, vydávanie publikácií a ďalšie.

Podporte tieto i ďalšie pripravované aktivity KI a pomôžte spolu s nami presadiť naše názory na riešenie problémov v spoločnosti.

STAŇTE SA PODPOROVATEĽOM KONZERVATÍVNEHO INŠTITÚTU M. R. ŠTEFÁNKA!

Budeme radi, ak nám vyjadríte podporu i touto cestou. Všetky potrebné informácie o postupe a spôsobe darovania 2% z dane nájdete na webstránke KI.

Vopred Vám ďakujeme za Vašu podporu!

Váš Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika